

Kokemäen kaupungin laaja hyvinvointikertomus osa II

Laaja-alainen hyvinvointiryhmä xx.xx.xxxx

Kaupungin hallitus xx.xx.xxxx

Kaupungin valtuusto xx.xx.xxxx

Hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Painopistealue 1: Liikkuvan ja terveellisen elämäntavan tukeminen

Valtuustokauden 2026–2029 tavoitteet

- Kehittää arkiliikuntamahdollisuuksia ja lisätä tietoutta paikallisista harrastusmahdollisuuksista
- Parantaa kuntalaisten liikuntatottumuksia
- Edistää terveellisiä ruokailutottumuksia
- Pääteettömyyden tukeminen

Tavoite	Osatavoite 2026	Toimenpide 2026	Vastuutaho	Arviointimittarit
Kehittää arkiliikuntamahdollisuuksia ja lisätä tietoutta paikallisista harrastusmahdollisuuksista	Arkiliikuntatottumusten lisääminen Järjestöjen toiminnan esiin tuominen	Kartoitetaan kuntalaisten arkiliikuntatottumuksia Tehdään suunnitelma arkiliikuntamahdollisuuksien lisäämisestä Kartoitetaan järjestötoimijoiden tarpeita toiminnasta viestimiseen ja markkinointiin	Hyvinvointipalvelut /Liikuntapalvelut	Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit (HYTE-kerroin) Terveystiedon edistämistä kunnissa - TEA, pistemäärä
Parantaa kuntalaisten liikuntatottumuksia	Parannetaan työikäisten liikuntatottumuksia	Kartoitetaan työikäisten toiveita vapaa-ajan liikuntaryhmiin sekä yhdistysten vapaa-ajan tarjontaa kohderyhmälle Haetaan liikuntahanketta työikäisille Kartoitetaan työikäisten toiveita omaehtoisen liikkumisen mahdollisuuksien parantamiseen Järjestetään mahdollisuuksia aikuisväestön liikkumiseen lasten ja nuorten harrastustoiminnan yhteyteen Viestitään paikallisille toimijoille (mm. palvelutalot) olemassa	Hyvinvointipalvelut /Liikuntapalvelut	Kokee terveydentilansa keskimääräiseksi tai huonoksi osuuden väheneminen (HYTE-indikaattori) Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (HYTE-indikaattori) Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE! -mittaus) %, joilla heikko fyysinen toimintakyky Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä (HYTE-indikaattori)

	Parannetaan omaehtoisen liikkumisen mahdollisuuksia kunnassa Luodaan mahdollisuuksia lasten ja nuorten liikkumiselle Lisätään tietoisuutta terveystiikunnasta ja sen hyödyistä	olevista liikuntapalveluista ja tapahtumista Kartoitetaan vapaa-ajan liikkumista mahdollistavien liikuntareittien, kävelyteiden ja liikuntapaikkojen kehittämisen tarpeita Lisätään lasten ja nuorten liikuntaryhmiä hanketoiminnan avulla Kartoitetaan erityisryhmien liikkumismahdollisuuksia ja toiveita Viestitään liikuntakampanjoista ja terveystiikunnan hyödyistä Tehdään vuosisuunnitelma liikuntakampanjoiden viestimisestä	Hyvinvointipalvelut /tekninen osasto Liikuntapalvelut Liikuntapalvelut /viestintä	
Edistää terveellisiä ruokailutottumuksia	Kehitetään kuntalaisten taitoja monipuoliseen ruuan tekoon Tuetaan perheiden terveellisiä ruokailutottumuksia Yhdistysyhteistyön hyödyntäminen terveellisten ruokailutottumusten edistämisessä	Lisätään kansalaisopiston ruuanlaittoon kohdentuvaa kurssitarjontaa Lisätään nuorisotoimintaan kotitaloustaitoja kehittävää toimintaa Tehdään kampanja terveellisistä ruokavaihtoehtoista tukemaan ruoka-ainevalintoja ostoskäyttäytymisessä Mahdollistetaan opetuskeittiötilojen käyttö paikallisille yhdistyksille	Kansalaisopisto Nuorisopalvelut Hyvinvointipalvelut /viestintä Hyvinvointipalvelut /Sivistysosasto Hyvinvointipalvelut /kansalaisopisto	Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi % Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövät nuoret, % Sairastavuusindeksi, ikävakioitu Koulussa noudatetaan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä (HYTE-indikaattori)

		Ikäihmisten kokkikerhotoiminnan kehittäminen yhteistyössä yhdistysten kanssa		
Päihteettömyyden tukeminen	Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön jalkauttaminen	Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön työryhmä pohtii toimenpiteitä koko väestön tavoittamiseen Hyödynnetään paikallisten yhdistysten osaamista toiminnan järjestämisessä, kuten jalkautumiset ja luennot	Ehkäisevän päihdetyön koordinaattori Virtaamo	Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa % Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja % Tapaturmaindeksi, ikävakioitu

Tavoite	Osatavoite 2027	Toimenpide 2027	Vastuutaho	Arviointimittari
Kehittää arkiliikuntamahdollisuuksia ja lisätä tietoutta paikallisista harrastusmahdollisuuksista				Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit (HYTE- kerroin) Terveystiedon edistämiseksi visuus kunnassa - TEA, pistemäärä
Parantaa kuntalaisten liikuntatottumuksia				Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi osuuden vähentyminen (HYTE- indikaattori) Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (HYTE- indikaattori) Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE! -mittaus) %, joilla heikko fyysinen toimintakyky Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta

				täyttäneillä (HYTE-indikaattori)
Edistää terveellisiä ruokailutottumuksia				Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi % Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövät nuoret, % Sairastavuusindeksi, ikävakioitu Koulussa noudatetaan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä (HYTE-indikaattori)
Päihteettömyyden tukeminen				Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa % Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja % Tapaturmaindeksi, ikävakioitu

Tavoite	Osatavoite 2028-2029	Toimenpide 2028-2029	Arviointimittari	Vastuutaho
Kehittää arkiliikuntamahdollisuuksia ja lisätä tietoutta paikallisista harrastusmahdollisuuksista				Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit (HYTE-kerroin) Terveydenedistämistävisuus kunnassa - TEA, pistemäärä
Parantaa kuntalaisten liikuntatottumuksia				Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi osuuden väheneminen (HYTE-indikaattori)

				Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (HYTE-indikaattori) Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE! -mittaus) %, joilla heikko fyysinen toimintakyky Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä (HYTE-indikaattori)
Edistää terveellisiä ruokailutottumuksia				Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi % Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövät nuoret, % Sairastavuusindeksi, ikävakioitu Koulussa noudatetaan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä (HYTE-indikaattori)
Päihteettömyyden tukeminen				Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa % Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja % Tapaturmaindeksi, ikävakioitu

Painopistealue 2: Mielen hyvinvoinnin tukeminen

Valtuustokauden 2026–2029 tavoitteet

- Kuntalaisten yhteisöllisyyden kokemuksen kehittäminen
- Yhdistysten, järjestöjen ja seurakuntien toiminnan tukeminen
- Kuntalaisten mielen hyvinvoinnin tukeminen
- Syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tavoittaminen
- Hyvinvoinnin tukeminen kulttuurin keinoin

Tavoite	Osatavoite 2026	Toimenpide 2026	Vastuutaho	Arviointimittarit
Kuntalaisten yhteisöllisyyden kokemuksen kehittäminen	Osallistuvan budjetoinnin toteuttaminen Turvallisuuden tunteen tukeminen	Toteutetaan osallistuvan budjetoinnin kuntalaisäänestys Järjestetään varautumiskoulutusta yhteistyössä yhdistysten kanssa Lisätään kunnassa järjestettävien palveluiden näkyvyyttä viestimällä mm. hyvinvointialueen toiminnasta	Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta Hyvinvointipalvelut Viestintä	Erittäin heikko osallisuuden kokemus % Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja (HYTE-kerroin) Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta
Yhdistysten, järjestöjen ja seurakuntien toiminnan tukeminen	Yhteistyön kehittäminen kolmannen sektorin toimijoiden kanssa Kolmannen sektorin toiminnan tietoisuuden lisääminen Mahdollistaa kolmannen sektorin toimintaa mielen hyvinvointiin liittyen	Seuraparlamentin käynnistäminen Kartoitetaan järjestö-, yhdistys ja seurakuntatoimijoiden tarpeita toiminnasta viestimiseen ja markkinointiin Järjestetään hyvinvointimessut	Hyvinvointipäällikkö Hyvinvointipalvelut /viestintä Hyvinvointipalvelut	Kunnassa kokoontuu säännöllisesti liikuntaseurojen ja -yhdistysten sekä kunnan yhteinen asiantuntijaelin (HYTE-kerroin)
Kuntalaisten mielen hyvinvoinnin tukeminen	Ikäihmisten yksinäisyyden vähentäminen	Kehitetään olohuonetoimintaa yhdessä kolmannen sektorin kanssa Viedään tietoa järjestöjen ja yhdistysten järjestämästä toiminnasta vaikuttajatoimielinten kautta	Hyvinvointipalvelut Hyvinvointipalvelut /viestintä /vaikuttajatoimielimet	Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus % Korkea positiivinen mielenterveys %

	Nuorten ahdistuneisuuden lievittäminen Viheralueiden ja ympäristön kehittäminen Vanhemmuuden tuen edistäminen Ehkäistään lasten ja nuorten kokemaa lähisuhdeväkivaltaa ja lisään tietoutta	Viestitään Virtaamon matalan kynnyksen palveluista Huolehditaan yhteistyöstä koulujen ja oppilaitosten sekä hyvinvointialueen välillä eri asiantuntijaryhmien avulla Järjestetään nuorten kanssa toimivien asiantuntijoiden kesken ”teemakahvi”-kokouksia säännöllisesti, yhteistyön ylläpitämiseksi Kartoitetaan ympäristön ja viheralueiden kehittämistarpeita Kehitetään kohtaamispaikkatoimintaa Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön työryhmä pohtii toimenpiteitä lähisuhdeväkivallan tietoisuuden lisäämiseen	Virtaamo Sivistysosasto Nuorisopalvelut Tekninen osasto Sivistysosasto /varhaiskasvatus Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa % Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana %
Syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tavoittaminen	Virtaamo-toiminnan kehittäminen Vaikuttajatoimielinten osallistaminen syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tavoittamiseen	Virtaamo-toiminnan näkyvyyden parantaminen ja jalkautuminen oppilaitoksiin Vaikuttajatoimielinten yhteistyön aloittaminen uudella valtuustokaudella	Virtaamo Vaikuttajatoimielimet	Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 vuotiaat, % (HYTE-indikaattori) Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-vuotiaat (HYTE-indikaattori) Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat (HYTE-indikaattori)
Hyvinvoinnin tukeminen kulttuurin keinoin	Kulttuuritoiminnan näkyväksi tekeminen	Kartoitetaan olemassa olevaa kulttuuritoimintaa ja viestitään siitä aktiivisesti	Kulttuuripalvelut /viestintä	Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA,pistemäärä Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä (HYTE-kerroin)

	Yhteisöllisen kulttuuritoiminnan lisääminen	Toteutetaan kulttuurikasvatussuunnitelmaa	Kulttuuripalvelut	
	Saavutettavan kulttuuritoiminnan lisääminen	Aloitetaan kirjastolla kulttuurikahvilatoiminta		
		Järjestetään maksuttomia kulttuuritapahtumia		

Tavoite	Osatavoite 2027	Toimenpide 2027	Vastuutaho	Arviointimittari
Kuntalaisten yhteisöllisyyden kokemuksen kehittäminen				Erittäin heikko osallisuuden kokemus % Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja (HYTE-kerroin) Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta
Yhdistysten, järjestöjen ja seurakuntien toiminnan tukeminen				Kunnassa kokoontuu säännöllisesti liikuntaseurojen ja -yhdistysten sekä kunnan yhteinen asiantuntijaelin (HYTE-kerroin)
Kuntalaisten mielen hyvinvoinnin tukeminen				Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus % Korkea positiivinen mielenterveys % Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa % Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana %
Syrjäytymisvaarassa olevien				Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole

kuntalaisten tavoittaminen				varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 vuotiaat, % (HYTE-indikaattori) Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-vuotiaat (HYTE-indikaattori) Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat (HYTE-indikaattori)
Hyvinvoinnin tukeminen kulttuurin keinoin				Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA,pistemäärä Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä (HYTE-kerroin)

Tavoite	Osatavoite 2028-2029	Toimenpide 2028-2029	Vastuutaho	Arviointimittari
Kuntalaisten yhteisöllisyyden kokemuksen kehittäminen				Erittäin heikko osallisuuden kokemus % Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja (HYTE-kerroin) Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta
Yhdistysten, järjestöjen ja seurakuntien toiminnan tukeminen				Kunnassa kokoontuu säännöllisesti liikuntaseurojen ja -yhdistysten sekä kunnan yhteinen asiantuntijajelin (HYTE-kerroin)
Kuntalaisten mielen hyvinvoinnin tukeminen				Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus %

				Korkea positiivinen mielenterveys % Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa % Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana %
Syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tavoittaminen				Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 vuotiaat, % (HYTE-indikaattori) Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-vuotiaat (HYTE-indikaattori) Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat (HYTE-indikaattori)
Hyvinvoinnin tukeminen kulttuurin keinoin				Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA,pistemäärä Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä (HYTE-kerroin)